

MILJØTILLADELSE
til
kvægbruget beliggende
Lervadvej 45, 6862 Tistrup

I henhold til § 16b i Bekendtgørelse af lov nr.
1020 af 6. juli 2018
om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Varde
Kommune

Godkendt den 2. oktober 2018

Postadresse:
Varde Kommune
Bytoften 2, 6800 Varde

Udarbejdet af:

Sagsbehandler: Ann Rolighed Thygesen
Direkte tlf. 7994 6140
E-mail: antd@varde.dk

VARDE KOMMUNE

Erhvervscenteret - Landbrug
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 125622-18

Sagsnr. 18-9319

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØTILLADELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND OG HISTORIK.....	6
3	TILLADELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	7
3.3	FORUDSÆTNINGER.....	7
4	VILKÅR FOR MILJØTILLADELSEN	9
4.1	PRODUKTIONSAREALER.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	LANDSKABSINTERESSER.....	9
4.4	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	9
4.5	LUGT.....	9
4.6	STØJ OG VIBRATIONER.....	10
4.7	STØV.....	10
4.8	SKADEDYR.....	10
4.9	SPILDEVAND, OVERFLADEVAND OG RESTVAND.....	10
4.10	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	11
4.11	LYS.....	11
4.12	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	11
4.13	UHELD OG RISICI.....	11
4.14	OPHØR.....	11
5	KLAGEVEJLEDNING	12
6	OFFENTLIGGØRELSE	13
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	14
7.1	BELIGGENHED.....	14
7.2	AFSTANDSKRAV.....	15
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	16
7.4	SAMDRIFT.....	18
7.5	BIAKTIVITETER.....	18
7.6	INDRETNING.....	18
7.7	PRODUKTIONSAREALET'S STØRRELSE.....	22
7.8	AFFALD.....	22
7.9	OPLAG AF DIESEL- OG FYRINGSOLIE.....	24
7.10	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	24
7.11	ENSILAGE- OG FODEROPBEVARING.....	25
7.12	LUGT.....	26
7.13	STØJ OG RYSTELSER.....	27
7.14	STØV.....	28
7.15	SKADEDYR.....	28
7.16	DØDE DYR.....	29
7.17	LYS.....	29
7.18	TRANSPORT.....	29
7.19	SPILDEVAND.....	30
7.20	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD.....	31
7.21	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING HUSDYRBRUGET - AMMONIAK.....	32
7.22	PÅVIRKNING AF "BILAG IV ARTER".....	38
7.23	BAT - AMMONIAK.....	40

7.24	SAMLET BAT-VURDERING	40
8	EGENKONTROL	42
9	NABO- / PARTSHØRING	42
10	SAMLET VURDERING	42

1 Indledning

Denne miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrbruget på Lervadvej 45, 6862 Tistrup i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelse af miljøtilladelsen, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen, herunder de stillede vilkår, som fremgår af afsnit 4.

Et udkast til afgørelse har været sendt i parts/nabohøring i 14 dage, hvor der har været mulighed for at komme med synspunkter, kommentarer eller indsigelser til projektet.

Copyright på kort: Grundkort – Varde kommune, Matrikelkort – GST, Luftfoto – Cowi.

2 Baggrund for miljøtilladelse

2.1 Datablad

Ejer / Ansøger:	Kjeld Pedersen
Kontaktperson:	Kjeld Pedersen, tlf. 60936200, e-mail: lervad@bbsyd.dk
Husdyrbrugets navn og adresse:	Kjeld Pedersen, Lervadvej 45, 6862 Tistrup
Ejerlav og matrikel nr.:	2b, 2m og 2n, Lervad By, Horne
Virksomhedens art:	Kvægbrug
Ejendomsnummer:	5730025288
CHR-nummer:	44662
CVR-nummer:	30956621
Konsulent:	Lisbeth Tønning, SAGRO I/S, mail: lit@sagro.dk , tlf. 20184809
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Ansøgning:	Skema nr. 206047, version 3, indsendt den 11. september 2018
Udkast i nabohøring:	12. september 2018
Godkendelsesdato:	2. oktober 2018

2.2 Baggrund og historik

Den 23. juni 2004 fik husdyrbruget en VVM-screening fra det daværende Ribe Amt til et dyrehold på 110 køer og 115 opdræt. Udvidelsen af kvægbruget omfattede ikke nybyggeri.

Siden er der den 14. juni 2005 givet byggetilladelse til et maskinhus.

Den 3. august 2006 er der givet tilladelse til udvidelse af ensilageplads med ca. 100 m².

Den 29. juni 2011 er der givet en afgørelse på anmeldelse af ny plansilo på 300 m².

Den 17. juli 2014 er der givet en afgørelse på anmeldelse af en velfærdsstald til småkalve. Stalden er ikke bygget, men er med i nærværende afgørelse igen.

Den 24. februar 2016 er der givet en afgørelse på anmeldelse af forlængelse af eksisterende løsdriftsstald med 597 m² på grund af dyrevelfærd. Stalden er opført.

Kjeld Pedersen har nu søgt om miljøtilladelse på baggrund af et ønske om at udvide husdyrbruget på Lervadvej 45, 6862 Tistrup.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 14. august 2018.

I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger.

3 Tilladelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Lervadvej 45, 6862 Tistrup kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøtilladelsen meddeles efter § 16b i "Bekendtgørelse af lov nr. 1020 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v." herefter benævnt husdyrbrugloven, på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne afgørelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelser og godkendelser der vedrører anden lovgivning, for eksempel byggetilladelse, skal indhentes særskilt.

Henvendelse om afgørelsen kan ske til Varde Kommune, Erhvervscenteret - Landbrug.

Eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg, som ikke fremgår af denne afgørelse, skal meddeles til – og godkendes af Varde Kommune inden disse gennemføres.

Miljøtilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 6 år fra godkendelsesdatoen. Ophører udnyttelse af miljøtilladelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

3.1 Beskrivelse af projektet

Kjeld Pedersen ønsker at udvide sin kvægbesætning i eksisterende stalde, samt i en ny staldbygning til småkalve på ca. 217 m² og lovliggørelse af dyrehold i eksisterende lade/maskinhus. Der søges til et fleksibelt kvæghold.

Desuden ønskes etableret en ny gyllebeholder på 2.000 m³ ca. 245 m syd for ejendommens øvrige driftsbygninger i det åbne land. Ansøger overvejer at etablere fast overdækning på den nye gyllebeholder.

Der har ind til nu været tilladelse til et dyrehold bestående af 110 køer og 115 opdræt jævnfør en VVM-screening fra 2004.

Ifølge den nugældende husdyrbrugslov skal der ikke længere søges om og gives godkendelse til et bestemt dyrehold, men om et bestemt produktionsareal, det vil sige det areal, som dyrene på husdyrbruget kan opholde sig på.

Der søges om de produktionsarealer, der fremgår af tabel 1.

3.2 Supplerende oplysninger

I forbindelse med sagsbehandlingen har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger fra følgende:

- Interne høringer i Varde Kommune
- Nabohøring ved berørte naboer

3.3 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, og at den generelt gældende lovgivning overholdes.

Miljøtilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 i husdyrbrugloven opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg:

4 Vilkår for miljøtilladelsen

4.1 Produktionsarealer

- a. Husdyrbruget må maksimalt have produktionsarealer, som det fremgår af tabel 1, og beliggende, som det fremgår af figur 3 og 4.

4.2 Drift og indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af afgørelsens vilkår.
- b. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte/andre der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøtilladelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.3 Landskabsinteresser

- a. Placering, udformning, arkitektur og materialevalg af nybyggeri skal følge beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse.
- b. Bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.
- c. Der skal etableres et tæt hurtigvoksende læhegn rundt om den nye gyllebeholder (bygning 8, på figur 4), således at den ikke fremstår markant i landskabet. Beplantningen skal være etableret senest det følgende efterår efter byggeri af gyllebeholder. Varde Kommune skal fysisk ud og godkende beplantningen på dette tidspunkt.

Såfremt Varde Kommune ikke finder beplantningen tilstrækkelig vil der kunne udsendes et påbud om yderligere beplantning herom.

Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter.

Læhegnet skal bestå af både buske og træer. Se evt. https://naturstyrelsen.dk/media/nst/8659971/skov-info_nr._13.pdf

Den valgte beplantning må ikke være på listen over ønskede plantearter angivet på miljøstyrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/de-invasive-arter/>

Beplantningen skal dog tillade arbejdskørsel og vedligehold af gyllebeholder, men ellers dække den 360°.

- d. Gyllebeholderen (bygning 8 på figur 4) skal fjernes efter at den ikke længere er nødvendig for driften.

4.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Påfyldning af gylle til gyllevogn og lignende skal altid ske under opsyn.

4.5 Lugt

- a. Hele husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.
- b. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

4.6 Støj og vibrationer

- a. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel udenfor husdyranlægget f.eks. pløjning og høst.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt ovennævnte støjgrænser overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinjerne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling - ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.7 Støv

- a. Drift af anlægget må ikke medføre væsentlige støvgener uden for husdyranlægget.

4.8 Skadedyr

- a. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- b. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.9 Spildevand, overfladevand og restvand

- a. Overfladevand fra befæstede arealer, som kan være forurenede med næringsstoffer, skal opsamles og udbringes i henhold til gældende regler.

4.10 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a. Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.

4.11 Lys

- a. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for husdyrbruget.

4.12 Bedste tilgængelige teknik

- a. Anlæg der er særligt energiforbrugende, f.eks. køleanlæg til mælk skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.

4.13 Uheld og risici

- a. Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forurening, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Erhvervscenteret, Varde Kommune (tlf.: 7994 6800).

4.14 Ophør

- a. Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og husdyranlægget skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugloven af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84-87.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen skal du gøre det elektronisk og direkte til Miljø og Fødevareklagenævnet via Klageportalen. Du kan få adgang til Klageportalen via Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside: www.nmkn.dk.

Din klage skal være modtaget senest den 30. oktober 2018.

Det er en betingelse for behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr.

Vejledning om hvordan du klager og om gebyrordningen kan du finde på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk.

Samme sted fremgår det også, at der er visse særlige forhold, som kan begrunde en undtagelse fra kravet om at klage via Klageportalen.

Har du brug for yderligere oplysninger eller hjælp til Klageportalen, kan du kontakte nh@naevneneshus.dk eller tlf. 7240 5600.

Da der etableres en gyllebeholder i det åbne land uden tilknytning til ejendommens hidtidig bebyggelsesarealer, må miljøtilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb. En eventuel klage har endvidere opsættende virkning.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med § 26 i forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Offentliggørelse af afgørelsen sker på Digital MiljøAdministration <https://dma.mst.dk/> under "Offentliggørelser", den 2. oktober 2018.

På Varde Kommunes vegne den 2. oktober 2018

Ann Rolighed Thygesen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Lisbeth Tønning, SAGRO, e-mail: lit@sagro.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V, e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnvarde-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V, e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk
- Arkvest, post@arkvest.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, landskab og kulturmiljø

7.1 Beliggenhed

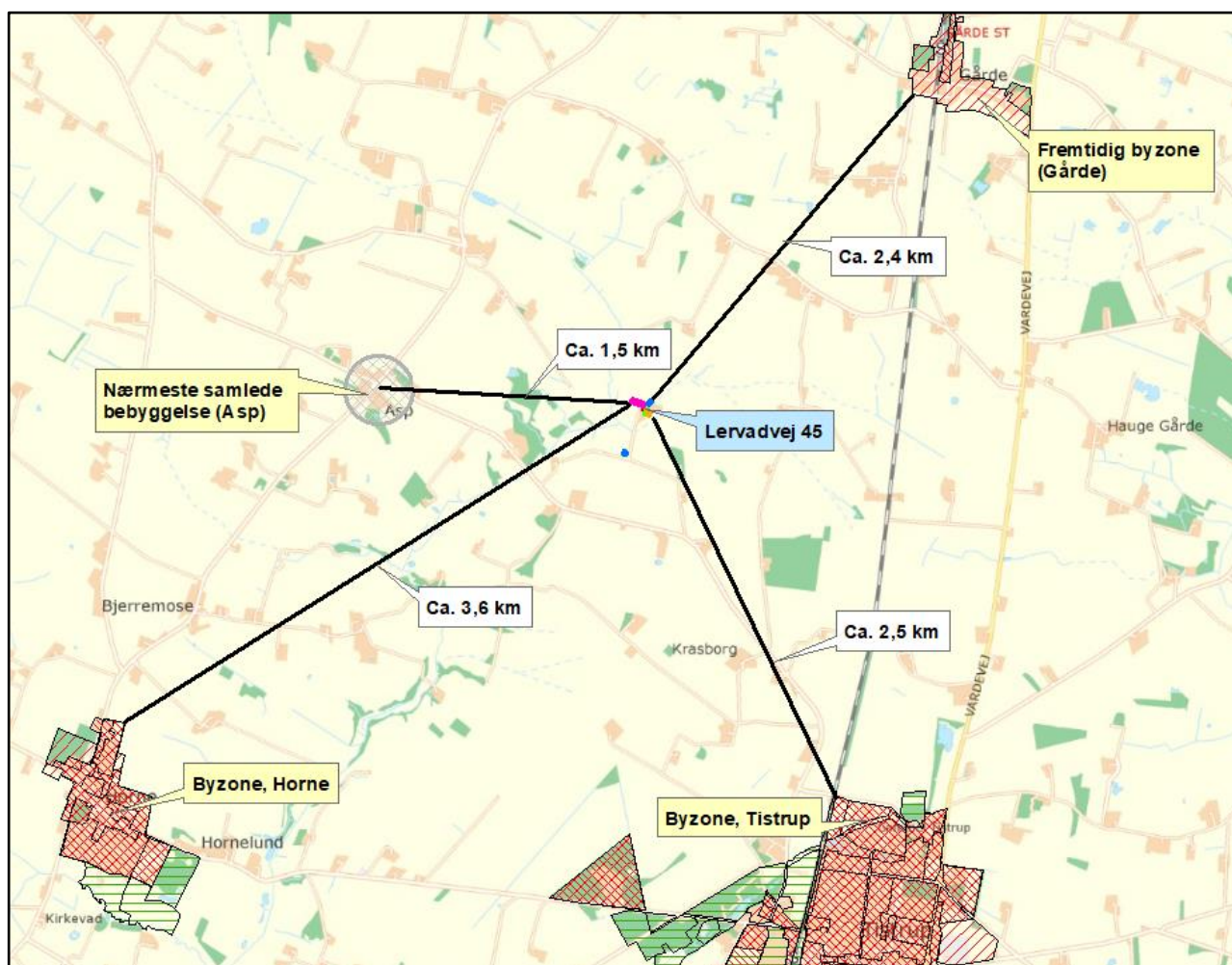
Husdyrbruget ligger på adressen Lervadvej 45, 6862 Tistrup, 2,5 km nordvest for Tistrup.

Nærmeste fremtidige byzone er Gårde, beliggende ca. 2,4 km nord for husdyrbruget, se figur 1.

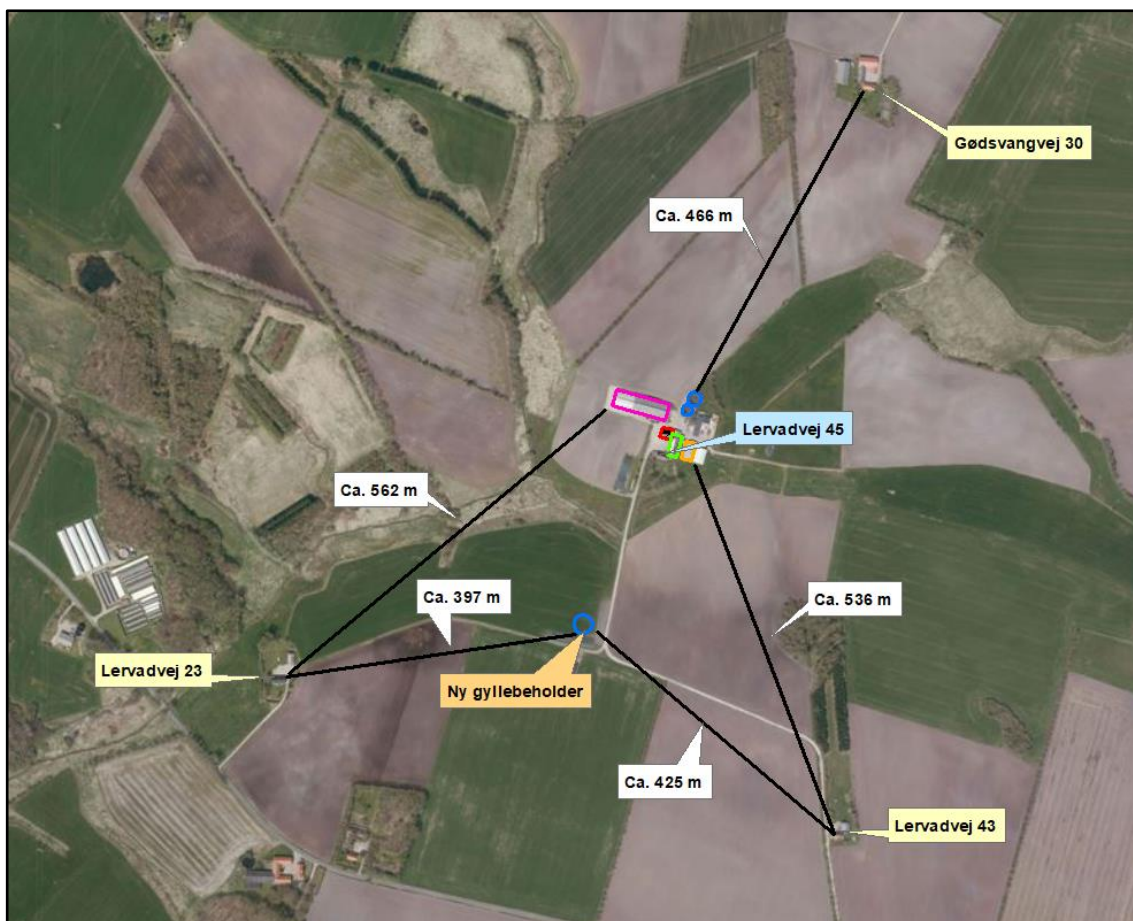
Nærmeste samlede bebyggelse er Asp, som ligger ca. 1,5 km vest for husdyrbruget, se figur 1.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Lervadvej 23 er beliggende ca. 562 m sydvest for husdyrbruget (397 m fra den nye gyllebeholder), se figur 2.

De nærmeste øvrige nabobeboelser er Gødsvangvej 30 og Lervadvej 43, der ligger cirka 466 m nordøst og 536 m sydøst for husdyrbruget. Afstandene er målt fra husdyrbruget til de nævnte områder. Se figur 2.

Figur 1. Husdyrbruget i forhold til byzone, fremtidig byzone og samlet bebyggelse

Figur 2. Husdyrbruget i forhold til nærmeste naboer.

Varde Kommune vurderer at beliggenheden er tilstrækkeligt beskrevet.

7.2 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6 i Husdyrbrugloven er overholdt, da husdyrbrugets anlæg ikke er beliggende:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Følgende afstandskrav i henhold til § 8 i husdyrbrugloven er overholdt:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

7.3 Landskab og kulturmiljø

I forbindelse med sagsbehandlingen er husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne i Varde Kommunes Kommuneplan 2017 samt andre udpegninger blevet gennemgået. Husdyrbrugets anlæg ligger **indenfor**

- Landzone
- Overgangslandskab
- § 3-vandløb fra Ribe Amt / VP 16 vandløb (Varde Å ca. 129 m fra anlægget)
- Særligt værdifuldt landbrugsområde
- Skovrejsningsområde

Af Kommuneplan 2017 for Varde Kommune fremgår det blandt andet, at

Anvendelse af reflekterende materialer i **det åbne land** (Landzone) skal søges begrænset og om nødvendigt afskærmes.

I **overgangslandskaber** skal nye bygninger og anlæg, der visuelt vil opleves fra dal- eller kystlandskaber tilpasses landskabets karakter, særligt med hensyn til beplantning, placering, udformning og materialevalg.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

I **særligt værdifulde landbrugsområder** med **skovrejsningsinteresser** har skovrejsning høj prioritet.

Det nærmeste beskyttede sten- eller jorddige ligger i et markskel ca. 512 m meter sydvest for den nye gyllebeholder, og berøres ikke af udvidelsen.

Nybyggeriet sker udenfor beskyttelseslinje for fredede fortidsminder, å-beskyttelseslinje, sø-beskyttelseslinje, strand-beskyttelseslinje, skov-byggelinje.

Husdyrbruget er beliggende i et landskabskarakterområde Varde Bakkeø med ådallandskabet med Lervad Bæk liggende tæt sydvest for. Landskabet på Varde Bakkeø består af større marker, der brydes af levende hegn og mindre beplantninger. Det er et åbent landskab med lange kig. Terrænet på lokaliteten er skrånende ned mod Lervad Bæk, der med sin Ådal byder på et mere mosaik-struktureret landskab med beplantning og åbne flader.

Området er i Varde Kommuneplan 2017 udpeget som overgangslandskab. Overgangslandskaber er områder, hvor der kan stilles vilkår for at sikre, at der ikke sker en negativ påvirkning af den visuelle oplevelse af Kommunens ådalslandskaber.

Den nye stald ønskes opført, hvor eksisterende driftsbygninger fjernes. Det sker i den centrale del af den nuværende bygningsmasse, hvorfor det vurderes ikke at have en negativ indflydelse på oplevelsen af landskabet omkring.

Det vurderes, at placeringen af den nye gyllebeholder i det åbne land vil betyde en spredning af bygningsmassen og at en placering tættere på ejendommen ville være mere hensigtsmæssig i forhold til det omkringliggende landskab. Ansøger har dog redegjort for, at gyllebeholderen er erhvervsmæssig nødvendig for husdyrbruget og placeringen ønskes for at optimere udkørsel af gylle til husdyrbrugets marker. Ansøgers marker ligger hele vejen rundt om den nye gyllebeholder, hvorfor denne placering vurderes at være optimal.

Endvidere ønsker ansøger ikke at ødelægge fremtidige byggefeltet på marken ved siden af kostalden, og derfor kan en placering ved de eksisterende gyllebeholdere være problematisk, da afstandskravet til naboskel kan være svært at overholde.

Da den nye gyllebeholder ikke ligger i tilknytning til hovedparten af husdyrbrugets driftsbygninger vil den være omfattet af kravene om vurdering og vilkår efter § 35 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Kravene er, at beholderen skal afskærmes med beplantning og fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

På baggrund af ansøgers redegørelse vurderes det derfor, at den ansøgte placering kan tillades under forudsætning af følgende, der stilles som vilkår:

- Der skal etableres et tæt hurtigvoksende læhegn rundt om den nye gyllebeholder, således at den ikke fremstår markant i landskabet.
- Beplantningen skal være etableret senest det følgende efterår efter byggeri af gyllebeholder. Varde Kommune skal fysisk ud og godkende beplantningen på dette tidspunkt.
- Såfremt Varde Kommune ikke finder beplantningen tilstrækkelig vil der kunne udsendes et påbud om yderligere beplantning herom.
- Beplantningen skal bestå af hjemmehørende arter. Læhegnet skal bestå af både buske og træer. Se evt. https://naturstyrelsen.dk/media/nst/8659971/skov-info_nr._13.pdf
- Den valgte beplantning må ikke være på listen over ønskede plantearter angivet på miljøstyrelsens hjemmeside: <https://mst.dk/natur-vand/natur/national-naturbeskyttelse/invasive-arter/de-invasive-arter/>
- Beplantningen skal dog tillade arbejdskørsel og vedligehold af gyllebeholder, men ellers dække den 360°.
- Gyllebeholderen skal fjernes efter den ikke er nødvendig for driften.

Ifølge § 81 i husdyrbrugloven må miljøtilladelsen ikke udnyttes før klagefristen er udløbet.

Varde Kommune vurderer at

- alle nybyggerierne er erhvervsmæssigt nødvendige for landbrugsdriften
- udvidelsen ikke er i strid med Kommuneplan 2017 for Varde Kommune
- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed
- de nye driftsbygninger, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke ændrer væsentligt på oplevelsen af landskabet
- at udvidelsen, og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Varde Kommune stiller af hensyn til landskabsinteresser vilkår om at bygningerne skal opføres i afdæmpede farver og i ikke-reflekterende materialer.

Husdyrhold og drift

7.4 Samdrift

Der er ikke samdrift med andre ejendomme.

7.5 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på husdyrbruget.

7.6 Indretning

Oversigt over husdyrbrugets bygninger fremgår af figur 3 og 4.

En ældre dybstrøelsesstald til småkalve, samt en del af et roehus fjernes. Se figur 5. Der opføres i stedet med samme placering en ny staldbygning til småkalve på ca. 217 m², med et produktionsareal på 154 m².

En del af en lade/maskinhus (bygning 4, figur 3) er inddraget som dybstrøelsesstald, og ønskes i denne tilladelse lovliggjort som produktionsareal.

I eksisterende sengestald med spalter er nakkebomsarealet fratrukket produktionsarealet i nudrift og 8 års driften, men ikke i ansøgt drift. Derfor ændres produktionsarealet i ansøgt drift.

Der etableres desuden en ny gyllebeholder på 2.000 m³. Gyllebeholderen placeres ca. 245 m sydvest for ejendommens øvrige driftsbygninger.

Figur 3. Oversigt over husdyrbrugets bygninger.

Figur 4. Placering af ny gyllebeholder.

Bygning 1

Eksisterende dybstrøelsesstald til småkalve på 130 m². I ansøgningen er der i nudriften og 8 års driften angivet et produktionsareal på 103 m². Bygningen nedrives i ansøgt drift, se figur 5.

Bygning 2

Ny dybstrøelsesstald på 154 m². Hele bygningen er i ansøgningen angivet et produktionsareal på 154 m² med **dybstrøelse, til alle former for kvæg**.

Bygning 3

Eksisterende stald på 417 m². Bygningen er ejendommens oprindelige kostald. Stalden er indrettet med **dybstrøelsesbokse** til **småkalve**, heraf er **21 m² produktionsareal**. Derudover er der **79 m² produktionsareal bindestald med riste til alle former for kvæg** og **4 m² produktionsareal er spaldeboks** indtastet i ansøgningen som sengestald med spalter til **alle former for kvæg**. For 8 år siden før tilbygningen på bygning 5 blev bygget, var der 50 m² med spalter.

Foderbord, gangarealer og staldafsnit der ikke bruges længere er ikke medregnet i produktionsarealet.

Bygning 4

Eksisterende lade på 355 m². I laden er der 77 m² inddraget til dybstrøelsesboks, som ønskes lovliggjort som produktionsareal. Der er fast bund i bygningen. Der er således i ansøgningen angivet et **produktionsareal på 77 m² med dybstrøelse til alle former for kvæg.**

Bygning 5

Eksisterende kostald på 1.777 m². Stalden er oprindeligt fra 1999 og var på ca. 1.200 m². I 2016 er stalden forlænget med ca. 25 m mod vest (velfærdsudvidelse). Stalden er indrettet som **sengeald med spalter med ringkanal**. I ansøgt drift er **produktionsarealet 1.267 m² til alle former for kvæg.**

I nudrift er produktionsarealet 1.137 m² og ved 8 års driften er produktionsarealet kun 709 m², da tilbygningen er bygget i 2016. Foderbord, kontor, tankrum og malkestald er fratrukket produktionsarealet. Nakkebomsarealet er **ikke** fratrukket produktionsarealet i ansøgt drift, men er trukket fra i nudrift og 8 års drift.

Bygning 6

Eksisterende gyllebeholder på 697 m³ med et overfladeareal på 158 m².

Bygning 7

Eksisterende gyllebeholder på 1.250 m³ med et overfladeareal på 260 m².

Bygning 8

Ny gyllebeholder på 2.000 m³ med et overfladeareal på 497 m².

Bygning 9

Eksisterende plansiloer på ca. 1.250 m².

Bygning 10

Maskinhus.

Byggeriet forventes påbegyndt i efteråret 2018.

Figur 5. Eksisterende bygninger, der nedrives.

Figur 6. Produktionsareal i stald 1, 2, 3 og 4

Figur 7. Produktionsareal i stald 5

Varde Kommune vurderer at indretningen er tilstrækkelig beskrevet.

Der stilles vilkår om, at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af denne miljøtekniske beskrivelse.

7.7 Produktionsarealets størrelse

I tabel 1 ses produktionsarealets størrelse for 8 år siden, som nuværende drift og som ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem / type af opbevaringsanlæg	Dyre-type / gødningstype	8 årsdrift, m ²	Nudrift, m ²	Ansøgt, m ²
1	Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	103	103	0
2	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	0	154
3	Spaltebokse (indsat som Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) i ansøgningsystemet)	Alle kvæg	50	4	4
	Bindestald med riste	Alle kvæg	79	79	79
	Dybstrøelse	Kalve (under 6 mdr.)	21	21	21
4	Dybstrøelse	Alle kvæg	0	0	77
5	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg	709	1.137	1.267
6	Gyllebeholder		158	158	158
7	Gyllebeholder		260	260	260
8	Gyllebeholder		0	0	497

Tabel 1. Produktionsarealets størrelse.

Husdyrbruget fik i 2004 en VVM-screening fra det daværende Ribe Amt til en besætningsudvidelse i eksisterende stalde. VVM-screeningen danner grundlag for det tilladte dyrehold både i nudriften og 8-årsdriften.

I 2016 er der givet en afgørelse på anmeldelse af en velfærdsudvidelse, hvor der blev givet lov til at forlænge eksisterende løsdriftsstald. En udvidelse på ca. 597 m². Stalden er opført og indgår derfor sammen med de øvrige produktionsarealer fra 2004 som nudrift.

Varde Kommune vurderer at produktionsarealet er tilstrækkeligt beskrevet.

7.8 Affald

Ansøger oplyser følgende:

Medicinrester og tom medicinemballage

Medicinen opbevares i tidligere mælketankrum. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Erhvervsaffald

Erhvervsaffald kommes i container ved gyllebeholder. Containeren tømmes to gange om året. Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen opbevares i maskinhuset, og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald

opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Olie- og kemikalieaffald

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner, og opbevares i bygning 4, se figur 8, og er ligeledes placeret på fast bund uden afløb. Olieaffald tages med retur ved service eller samles og køres på genbrugsplads.

Figur 8. Oversigtskort

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsageligt i form af pesticider og rengøringsmidler. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Andre former for kemikalier der er klassificerede og mærket som giftige eller meget giftige opbevares i aflåst kemikalierum i maskinhuset. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier bruges i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Pesticider opbevares i aflåst fryser i bygning 4, se figur 8. Vask og påfyldning af sprøjte sker i marken. Påfyldning af sprøjten sker så der ikke er risiko for tilbageløb til vandforsyningen. Nødvendige pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er pesticidaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et pesticid, der tidligere har været benyttet på ejendommen bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Husdyrbruget er omfattet af Varde Kommunes til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

Varde Kommune gør opmærksom på at afbrænding af affald ikke er tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 1459 af 7. december 2015 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Ønskes der afleveret affald på kommunal genbrugsplads, skal husdyrbruget være tilmeldt genbrugsordning for erhverv.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at fast affald, olie og kemikalier opbevares, håndteres og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.9 Oplag af diesel- og fyringsolie

Ansøger oplyser følgende:

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i bygning 4, figur 8, i en overjordisk tank på 1.200 liter fra 2008. Tanken er placeret på fast bund uden afløb.

Fyringsolie anvendes til opvarmning af stuehus. Fyringsolien opbevares i en 1.200 liter tank fra 2006 i garage.

Tankene er forsynet med overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene.

Varde Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af diesel- og fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder på varigt og stabilt underlag, og at der ikke må være risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at diesel- og fyringsolie opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.10 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Da der af ansøgningen ikke fremgår nogen besætningsstørrelse, men udelukkende produktionsarealer i staldene, er det ikke muligt at udregne en præcis produktion af flydende og fast husdyrgødning.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 4.247 m³. Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 2.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Byggeår / 10 års beholderkontrol
Gylletank 1	697	697	1991/2009
Gylletank 2	1.250	1.250	1995/2016
Gylletank ny		2.000	
Gyllekanaler	300	300	
I alt	2.247	4.247	

Tabel 2. Husdyrbrugets opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares som kompost i markstak, når det har ligget i stalden i 3-4 mdr.

Den flydende husdyrgødning flyttes med vogn til den nye gyllebeholder i vintermånederne. Til de øvrige to gyllebeholdere pumpes den flydende husdyrgødning fra staldene til gyllebeholderne med traktorpumpe.

Gyllebeholderne tømmes ved hjælp af sugekran på gyllevogn.

Når det gælder opbevaring af kompost i markstak gælder reglerne i Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning".

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens "Vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning gælder følgende for opbevaring af kompost i markstak:

Dybstrøelse skal som hovedregel opbevares på en møddingsplads med fast bund og afløb.

Dybstrøelse må dog, når den er kompostlignende og har et tørstofindhold på mindst 30 %, oplagres i marken. Dybstrøelse, der har ligget i en stald i 3-4 måneder, er oftest så kompostlignende, at det kan opbevares i marken.

Markstakke med kompost skal opfylde de samme afstandskrav, som gælder for stalde, møddingspladser m.v. se afsnit 7.2.

En markstak må højst ligge samme sted i 12 måneder, og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Der skal føres årlige optegnelser med oplysninger om oplagringsperiode og placering f.eks. ved angivelser på et kort.

En markstak må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og må ikke placeres nærmere end 15 m fra dræn.

En markstak skal overdækkes umiddelbart efter udlægning, og skal til enhver tid holdes fuldstændig overdækket med kompostdug eller andet lufttæt materiale. Eneste undtagelse er en midlertidig opbevaring i maksimalt en uge i forbindelse med udspreddning.

Fast gødning, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Varde Kommune henstiller endvidere til at eventuelle markstakke placeres med størst mulig afstand til nabobeboelser.

Varde Kommune vurderer, at produktion og opbevaring af husdyrgødning er tilstrækkeligt beskrevet.

7.11 Ensilage- og foderopbevaring

Ansøger oplyser følgende:

Foder opbevares i fodersiloer og ensilage opbevares i husdyrbrugets fire plansiloer, og hvis der nogle år er større produktion end der kan opbevares i plansiloerne, så opbevares ensilagen i markstak, og overholder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I henhold til lovgivningen må ikke-saftgivende ensilage opbevares i markstak.

Markstakke med ensilage skal altid som minimum overholde afstandskravene, som fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6.

Varde Kommune anbefaler endvidere at markstakke placeres under hensyntagen til naboer, så de placeres så langt væk fra nabobeboelser som muligt.

Varde Kommune vurderer at opbevaring af ensilage og foder er tilstrækkeligt beskrevet, og at ensilage og foder opbevares miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.12 Lugt

Lugt stammer fra staldene, samt fra opbevaring, transport og udbringning af husdyrgødning.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i *husdyrgodkendelse.dk* efter to forskellige metoder, henholdsvis den Ny Lugtvejledning og FMK-vejledningen. Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ved beregning af geneafstanden for lugt indregnes kumulation fra andre husdyrproducenter såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 100 meter fra enkeltbeboelsen og såfremt der er husdyrproducenter med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år indenfor en radius af 300 meter fra samlet bebyggelse og byzone.

Ved én anden ejendom med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 10 %.

Ved to eller flere andre ejendomme med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr år forøges geneafstanden med 20 %.

Ifølge beregningerne udført i *husdyrgodkendelse.dk* vil geneafstanden i forhold til fremtidig byzone og eksisterende byzone (Gårde og Tistrup) være 230,3 meter, samlet bebyggelse (Asp) 147,4 meter og enkeltbolig (Lervadvej 23 og 43) 72,8 meter. Genekriterierne er overholdt, se tabel 3.

Ved lugtberegning regnes fra midten af de enkelte stalde. Derfor er afstanden i tabel 3 anderledes end i figur 1 og 2.

Samlet resultat af lugtberegning 						
Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Lervadvej 23	0	FMK	72,8	72,8	607	Ja
 Lervadvej 43	0	FMK	72,8	72,8	606,7	Ja
 Sønderkærvej 2	0	FMK	72,8	72,8	823,6	Ja
 Asp-Samlet bebyg i landzone	0	NY	147,4	147,4	1582,8	Ja
 Bjerremose, samlet bebyg landzone	0	NY	147,4	147,4	2836	Ja
 lokalplan Boligområde	0	NY	147,4	132,6	2623	Ja
 lokalplan erhverv Gådre	0	NY	147,4	147,4	2576,1	Ja
 Lokalplan erhvevsområde	0	NY	147,4	132,6	2608,3	Ja
 Agerkrog By, Tistrup	0	FMK	230,3	230,3	3066,4	Ja
 Agerkrog By, Tistrup	0	FMK	230,3	230,3	2602,1	Ja
 Gårde By, Tistrup	0	FMK	230,3	230,3	2480	Ja
 Hornelund By, Horne	0	FMK	230,3	230,3	3700,3	Ja

Tabel 3. Beregnet geneafstand fra husdyrbruget efter planlagt udvidelse

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Varde Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omgivelserne.

Der skal i henhold til gældende lovgivning være et tæt flydelag på gyllebeholderne. Ansøger overvejer at etablere fast overdækning på den nye gyllebeholder.

Varde Kommune vurderer samlet, at lugt fra husdyrbrugets produktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, ikke vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres af omgivelserne.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.13 Støj og rystelser

Ansøger oplyser følgende:

De væsentligste støjkloder på et kvægbrug er fra dyrene, gyllepumper, foderleverancer, støj fra transporter mv.

Indblæsning af foder. Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Rystelser på ejendommen kan forekomme i forbindelse med transporter.

Transporter er nærmere beskrevet under punkt 7.18 Transport.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne afgørelse.

I orientering fra Miljøstyrelsen nr. 9 1997 fremgår foreslåede grænser for vibrationer i det eksterne miljø.

Varde Kommune vurderer, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige støj- og rystelsesgener for omgivelserne.

Varde Kommune stiller dog generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser, og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjgrænserne er overholdt.

7.14 Støv

Ansøger oplyser følgende:

I forbindelse med transporter, håndtering af halm og foder m.m., kan der opstå støvgener. Generelt vurderes, at støvgener fra ejendommen vil være relativt få og kortvarige, og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

For at begrænse støvgener henviser Varde Kommune til god landmandspraksis. Blandt andet at al transport til og fra husdyrbruget bør forgå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Varde Kommune vurderer, at der som følge af udvidelsen ikke vil være aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at drift af anlægget ikke må medføre væsentlige støvgener udenfor husdyrbruget.

7.15 Skadedyr

Ansøger oplyser følgende:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid gældende regler fra Statens Skadedyrlaboratorium følges.

Rottebekæmpelse på husdyrbruget bliver foretaget af firmaet Mortalin.

Varde Kommune vurderer, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjer angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.16 Døde dyr

Ansøger oplyser følgende:

Døde dyr opbevares på paller og er overdækket af et kadaverdækket på plads foran ny stald, hvor der er skygge. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbigående. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Opbevaring af døde dyr er reguleret af Fødevarerstyrelsens "Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr". Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse, at døde dyr opbevares og bortskaffes miljømæssigt forsvarligt på husdyrbruget.

7.17 Lys

Ansøger oplyser følgende:

Udendørs belysning på ejendommen fremgår af figur 8. Om natten bliver lyset slukket manuelt.

Varde Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med husdyrbrugets belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at husdyrbrugets drift ikke må medføre væsentlige lysgener udenfor husdyrbruget.

7.18 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af mælk samt internt på husdyrbruget. Endelig er der transport i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt ved hjemtransport af afgrøder.

Transporterne fordeler sig som vist i tabel 4.

Transporttype	Antal transp./år, Ansøgt
Afhentning af mælk	182
Husdyr til/fra ejendommen	24
Leverance af indkøbt foder	13
Brændstof	4
Dyrlæge	50
Gylle (eksternt)	29
Transporter i alt	302

Tabel 4. Oversigt over det årlige antal transport til og fra Lervadvej 45.

Ansøger oplyser følgende:

Alt til- og frakørsel på husdyrbruget går kun via Lervadvej.

Transport af gylle, grovfoder og komposteret dybstrøelse foregår på interne og private veje og kommer dermed ikke forbi naboer. Derfor er disse ikke med i tabel 4. Alt jord til husdyrbruget ligger omkring ejendommen, på nær 4 ha. Det eneste transport, der kører væk fra ejendommen og forbi naboer er 29 transport af gylle, der afsættes til tredje mand, og antallet er uændret før og efter udvidelsen.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transporter er med husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Figur 9 viser til- og frakørselsforhold til husdyrbruget fra asfaltvejen.

Figur 9. Til- og frakørselsforhold til husdyrbruget

Der er forholdsvis langt til naboer fra Lervadvej 45, og transporter til- og fra husdyrbruget, som kommer forbi naboer, begrænser sig derfor til dem, der fremgår af tabel 4. Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at transporter til- og fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige miljømæssige gener for de omboende.

7.19 Spildevand

Ansøger oplyser følgende:

Sanitært spildevand

Der er ikke noget toilet i staldene kun i stuehus.

Processpildevand

Malkerumsspildevand/processpildevand ledes til gyllebeholder.

Gyllen løber via gylleledning fra stald 3 til gyllebeholder 1, og stald 5 til gyllebeholder 2, se figur 10.

Overfladevand / restvand

Vand fra befæstet areal ved ensilagesiloer løber i gyllebeholder 1, se figur 10.

Tagvand

Regnvandet løber via tagrender i dræn og videre ud i bæk. En ansøgning om udledningstilladelse til tagvandet er under udarbejdelse.

Figur 10. Afløbsplan

Varde Kommune vurderer ud fra ansøgers redegørelse at afledning af spildevand er tilstrækkeligt beskrevet, og at spildevandet fra husdyrbruget bortledes miljømæssigt forsvarligt.

Varde Kommune gør opmærksom på, at der skal foreligge en udledningstilladelse til tagvandet inden tagvandet fra den nye bygning ledes til vandløb/bæk.

7.20 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ved håndtering og opbevaring af gylle, kemikalier og olie, vil der altid være risiko for at der kan ske uheld. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og der kan opstå brand.

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, har ansøger oplyst følgende, for håndtering af gylle, kemikalier og olie, ved uheld på husdyrbruget:

Gylle:

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme

og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Hvis gyllebeholderne skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Hvis driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod øst ned mod markvejen jævnfør figur 10. Denne kan nemt spærres ved at smide en halmballe eller jord på markvejen.

Olie/kemikalier:

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil nåde Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Varde Kommune vurderer at ansøger har redegjort tilstrækkeligt for mulige uheld, samt for forholdsregler i tilfælde af uheld.

7.21 Beskyttede naturområder omkring husdyrbruget - ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen fra 8-årsdriften er 1.245,7 kg kvælstof pr. år, fra nudriften 1.688,8 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift 2.145,9 kg kvælstof pr. år.

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i		
Samlet emission: 2145,9 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (8 års-drift): 900,2 (kg NH ₃ -N/år)	Meremission (nudrift): 457,1 (kg NH ₃ -N/år)

Figur 11. Beregninger af ammoniakfordampningen i *husdyrgodkendelse.dk*

Det ansøgte projekt medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 900,2 kg kvælstof pr. år i forhold til 8 års driften og 457,1 kg kvælstof pr år i forhold til nudriften.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

I henhold til "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" (Bek. nr. 926 af 27. juni 2016) skal Varde Kommune foretage en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter.

Der er ca. 6,1 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 77 Nørholm Hede, Nørholm Skov og Varde Å øst for Varde, se figur 12.

Figur 12. Nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste Internationale naturbeskyttelsesområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 8. Der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

§ 7 områder

I henhold til § 7 i Husdyrbrugloven, er etablering, udvidelse og ændring af anlæg på husdyrbrug ikke tilladt, hvis de ligger tættere end 10 m fra – eller helt eller delvist indenfor nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 6,1 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 1 i husdyrbrugloven, og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 13. '.

Det drejer sig om en ammoniakfølsom Natura2000-naturtype 9130 Bøgeskov på muldbund, og indgår i udpegningsgrundlaget for området. Området er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

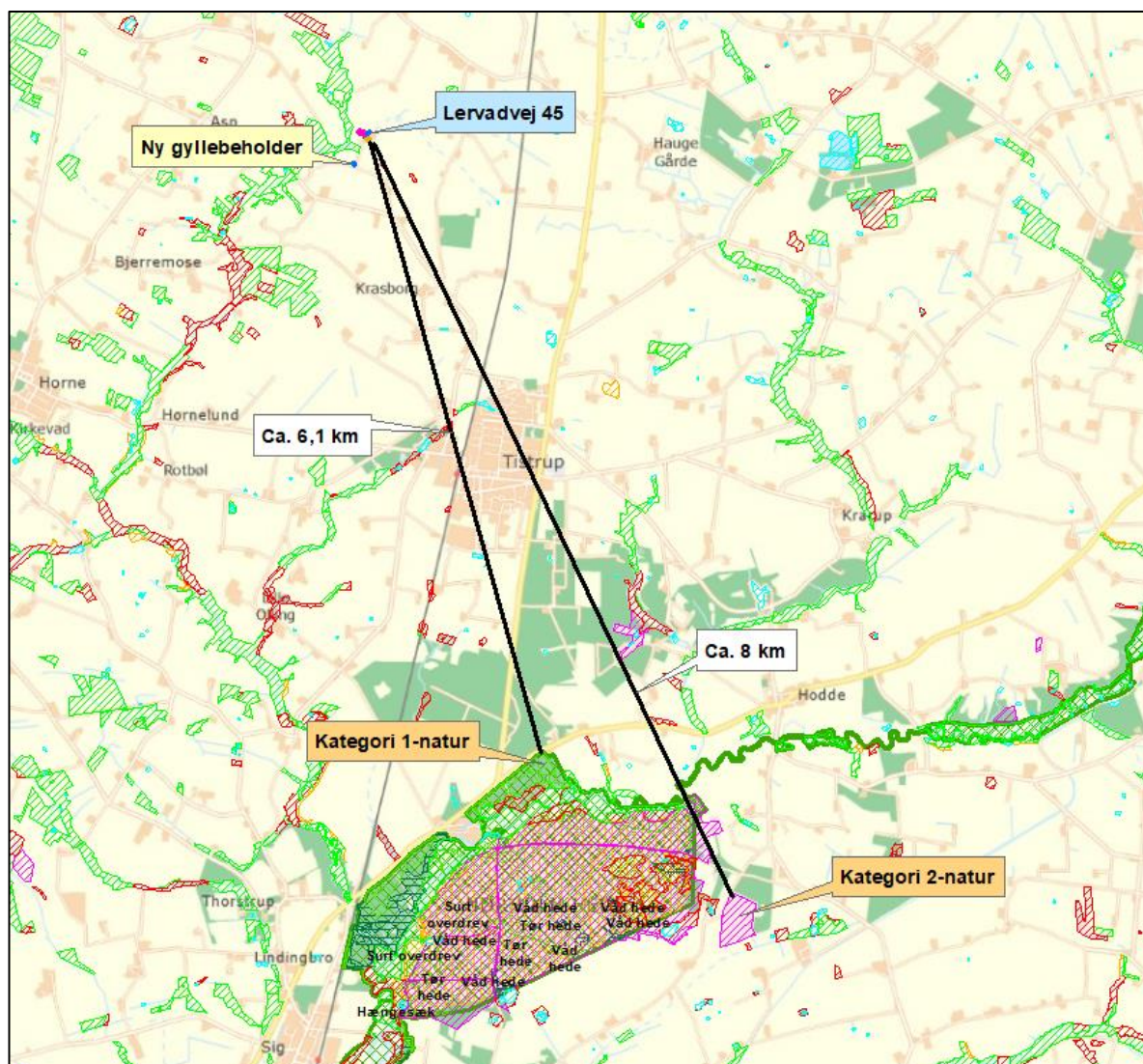
Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 1-naturområde bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 8.

Kategori 2-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 8 km fra det nærmeste naturområde, der er omfattet af § 7 stk. 1 nr. 2 i husdyrbrugloven, som omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, se figur 13.

Det drejer sig om en hede.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger, som viser, at ammoniakdepositionen i ansøgt drift til nærmeste kategori 2-natur bliver 0,0 kg N/ha/år, hvilket er uændret både i forhold til 8 årsdriften og nudriften, se tabel 8.

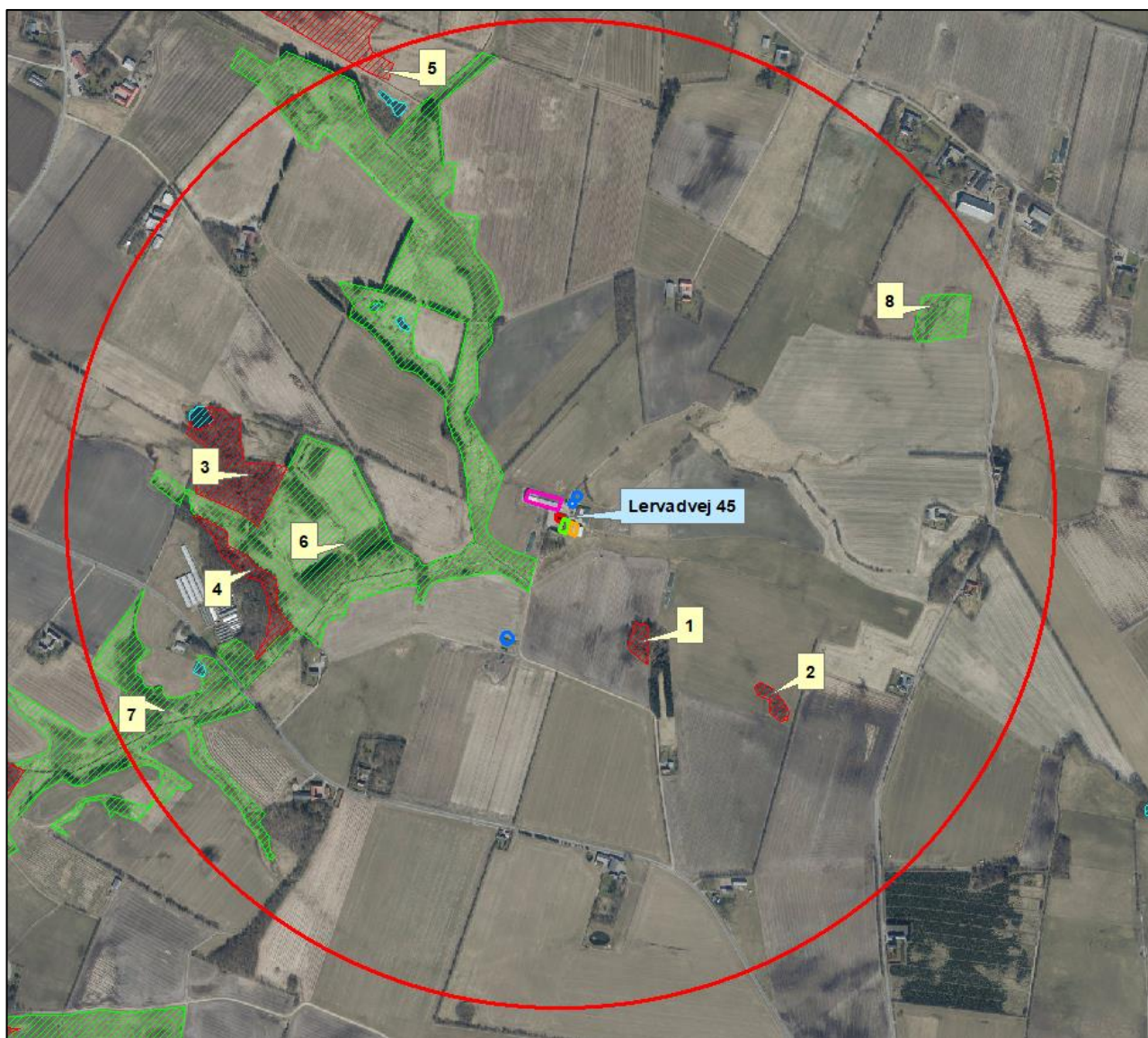

Figur 13. Husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1 og kategori 2 område

Varde Kommune vurderer på den baggrund, at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af § 7-områder og derfor ikke vil påvirke § 7 områderne negativt.

§ 3 områder

Af figur 14 og tabel 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 14. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

§ 3 lokalitet	Type	Grønt Danmarkskort i kommuneplanen	Naturkvalitetsplan		Nyeste naturtilstand	Afstand (m)
			Værdisætning	Målsætning		
1	Mose	Nej	C	C	0,35	217
2	Mose	Nej	C	C	0,05	496
3	Mose	Ja	C	B	0,37	522
4	Mose	Ja	C	B	0,48	565
5	Mose	Ja	B	A	-	941
6	Eng	Ja	B (C)	B	-	63
7	Eng	Ja	B	A	0,81	765
8	Eng	Nej	-	-	0,21	789

Tabel 5. § 3 områder (minus søer) indenfor 1000 m fra husdyrbruget

Naturtyper har forskellige tålegrænser for hvor meget ammoniakdeposition de kan tåle før der sker ændringer på den enkelte naturtype. Naturtyperne inddeles i 5 kategorier, se tabel 6.

N-følsomhed	Tålegrænse
Uoplyst	Uoplyst
Ikke N-følsom	>30 kg N/ha/år
Mindre N-følsom	20-30 kg N/ha/år
Moderat N-følsom	10-20 kg N/ha/år
Særlig N-følsom	5-10 kg N/ha/år

Tabel 6. Oversigt over de 5 kategorier for N-følsomhed og deres tålegrænser

Århus Universitet har oplyst følgende baggrundsbelastning for Varde Kommune:

År	2006	2007	2008	2009	2012	2013	2014	2015
Kg N/ha	17,0	15,0	16,0	16,4	15,2	13,8	15,6	15,3

Tabel 7. Udvikling i baggrundsbelastningen for Varde Kommune

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 5 moser, se figur 14 og tabel 5.

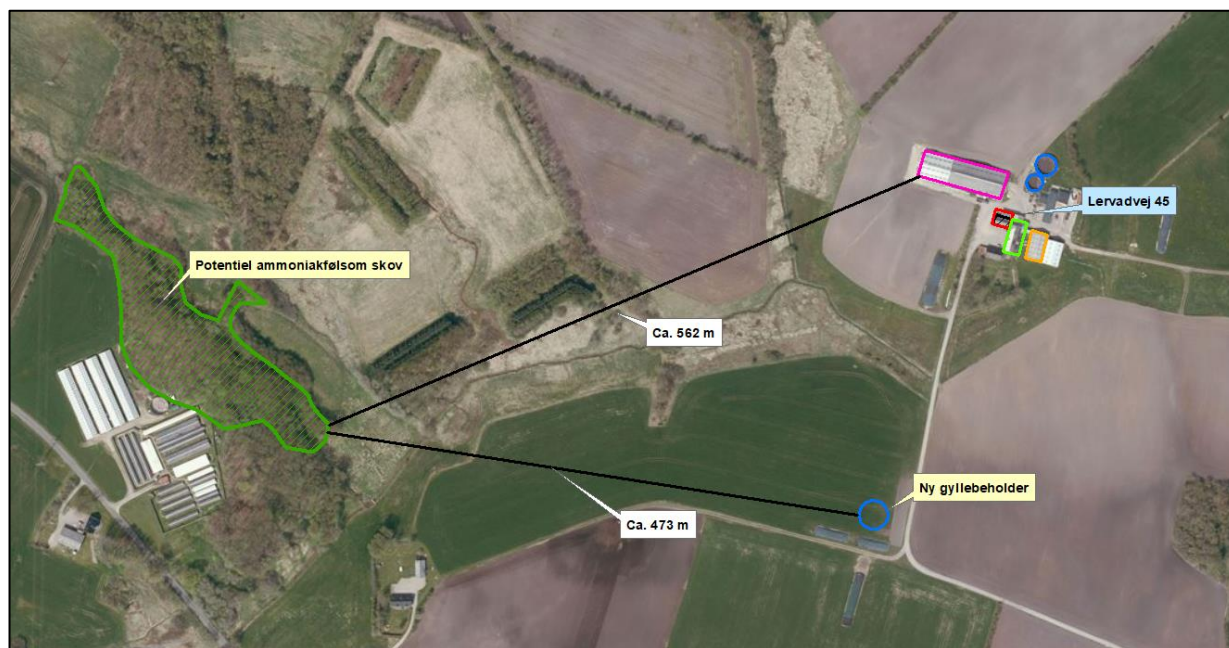
Ingen af områderne er udpeget som rekreative områder, indgår i kommuneplanens udpegnings af værdifulde kulturmiljøer eller er omfattet af fredning.

De områder, som er udpeget som Grønt Danmarkskort i Varde Kommunes kommuneplan, se tabel 5, er dermed også omfattet af kommuneplanens handleplan for naturpleje. Der er dog ingen konkrete planlagte naturindsatser for områderne.

Områdernes naturkvalitet fremgår af tabel 5.

Varde Kommune har ikke kendskab til kvælstofbidrag til områderne fra andre kilder.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en potentiel ammoniakfølsom skov, se figur 15.

Figur 15. Nærmeste potentielt ammoniakfølsomme skov.

Varde Kommune har i *husdyrgodkendelse.dk* foretaget beregninger over ammoniakdepositionen på de nærmest liggende Natura 2000, Kat. 1- og Kat. 2-naturområder samt de øvrige nærmest liggende og kvælstoffølsomme naturområder.

Beregningerne fremgår af tabel 8, og er foretaget ud fra 8-årsdriften, nudriften og den ansøgte drift.

Naturområder	N-følsom	Afstand (m)	Tålegrænse, kgN/ha	Ruhed opland	Ruhed område	8 års drift, kgN/ha	Nudrift, kgN/ha	Ansøgt, kgN/ha
Natura 2000	Uoplyst	6.100	Uoplyst	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 1	Uoplyst	6.100	Uoplyst	L	S	0,0	0,0	0,0
Kategori 2	Moderat	8.000	10-20	L	Mk	0,0	0,0	0,0
1	Uoplyst	217	Uoplyst	L	S	0,2	0,3	0,5
3	Uoplyst	522	Uoplyst	L	S	0,2	0,3	0,3
4	Ikke	565	> 30	L	S	0,1	0,2	0,2
Pot. N-følsom skov	Uoplyst	562	Uoplyst	L	S	0,1	0,1	0,2
6 (nord)	Særlig	69	5-10	Rv	Bn	2,5	3,7	4,2
6 (midt)	Særlig	81	5-10	Rv	Bn	2,0	2,9	3,3
6 (syd)	Særlig	142	5-10	Rv	Bn	0,5	0,7	0,9

Tabel 8. Beregning af ammoniakdeposition på vigtige naturområder

Der bliver som følge af udvidelsen ikke tale om merdepositioner, som overstiger 1,0 kg N/ha/år til kategori 3-naturområder. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på kategori 3-naturområderne.

Øvrig § 3-natur

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der registreret 5 mindre søer. Varde Kommune vurderer, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget har en meget begrænset effekt. Hovedkilden til næringsberigelse af søerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til søerne, samt næringsberiget overfladevand der løber til søerne via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i § 3 søerne.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 3 enge, se figur 14 og tabel 5. Nærmeste eng er (§ 3 lokalitet 6) er beliggende ca. 63 m vest for husdyrbruget. Engen er B-værdisat og B-målsat. Der er foretaget beregninger af ammoniakdeposition på området til 3 punkter i naturområdet. Disse beregninger viser, at der sker en maksimal merdeposition på 1,7 kg N i forhold til 8 årsdriften til det nordvestligste af punkterne, se figur 16.

Figur 16. Beregnet ammoniakdeposition på nærmeste § 3 areal

En gennemgang af luftfotos viser, at der før 1990 har været drift på arealerne. Varde Kommune vurderer derfor at engen ikke vil blive påvirket væsentligt som følge af udvidelsen af husdyrbruget.

Der bliver som følge af udvidelsen ikke tale om merdepositioner, som overstiger 1,0 kg N/ha/år på de øvrige enge. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden på § 3 engene.

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke kategori-3 naturområderne / § 3-områder væsentligt som følge af ammoniakdeposition, og at udvidelsen ikke vil medføre tilstandsændringer på disse områder.

7.22 Påvirkning af "Bilag IV arter"

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudede frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registreret birkemus, er ca. 3,6 km syd for husdyrbruget og 3,4 km syd for den nye gyllebeholder. Det er Varde Kommunes vurdering, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt, at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknologi" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed, og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Jævnfør Husdyrbruglovens § 27 stk. 2 skal kommunen fastsætte vilkår, som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

I Varde Kommunes vurdering af BAT indgår bl.a.

- BREF-dokumentet (EU-kommissionens referencedokument for BAT vedrørende intensiv hold af svin og fjerkræ)
- Miljøstyrelsens Teknologiliste
- Miljøstyrelsens Teknologiblade
- Bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen

I de følgende afsnit følger ansøgers oplysninger om anvendelse af BAT, samt Varde Kommunes vurdering af om ansøger lever op til det niveau, som Varde Kommune fastlægger som BAT-niveauet for projektet.

7.23 BAT - Ammoniak

Varde Kommune har beregnet projektets BAT-emissionsniveau ud fra Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, se tabel 9.

Antal m ² og staldsystem/lager	Emissionsgrænseværdi (Kg NH ₃ -N/m ²)	Korrigeret grænseværdi Kg NH ₃ -N/m ²	Total Kg NH ₃ -N for produktions-arealet
Bygning 2 (Ny stald) 154 m ² Dybstrøelse	0,84		129
Bygning 3 (eksisterende stald) 21 m ² Dybstrøelse	0,84		18
Bygning 3 (eksisterende stald) 79 m ² Bindestald med riste	1,19		94
Bygning 3 (eksisterende stald) 4 m ² spaltebokse	1,16		5
Bygning 4 (ny stald) 77 m ² dybstrøelse	0,84		65
Bygning 5 (eksisterende stald) 1.267 m ² Sengestald med spalter	1,16		1.470
158 m ² gyllebeholder	0,4		63
260 m ² gyllebeholder	0,4		104
497 m ² gyllebeholder	0,4		199
Total BAT emissionsniveau for projektet			2.146
Projektets reelle ammoniakemission			2.146
BAT-niveauet er overholdt med			0

Tabel 9. Beregning af projektets BAT-emissionsniveau

BAT-emissionsniveauet for projektet er beregnet til 2.146 kg NH₃-N og projektets reelle ammoniakemission er på 2.146 kg NH₃-N. Projektet har således en total ammoniakemission, der er identisk med det beregnede BAT-emissionsniveau.

Varde Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at ansøger lever op til lovgivningens krav om BAT på punktet ammoniak.

7.24 Samlet BAT-vurdering

Som der er redegjort for i de foregående punkter, lever ansøger op til Varde Kommunes fastsatte BAT-niveau for projektet. Varde Kommune vurderer på den baggrund, at ansøger har truffet de nødvendige

foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

8 Egenkontrol

Ansøgers redegørelse:

- *Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. Udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.*
- *Der overvåges ved gyllepumpning.*
- *Der udføres 10 års beholderkontrol.*

Varde Kommune vurderer hvorvidt dokumentationen er dækkende.

Varde Kommune skal stille vilkår, som sikrer, at egenkontrollens tiltag efterleves.

9 Nabo- / partshøring

Projektet har udover ansøger og dennes konsulent været sendt til høring hos naboer/parter, som ejer en matrikel indenfor lugtkonsekvenszonen, som er 275 m fra husdyrbruget, samt øvrige naboer, der vurderes at kunne blive påvirket af nærværende udvidelse af husdyrbruget, i perioden fra den 12. september 2018 til den 28. september 2018.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

10 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøtilladelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.